

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 19 października 2015 r.

Adam Bodnar

VIII.816.4.2014.AM/MK

**Pani
Ewa Kopacz
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00 – 583 Warszawa**

W nawiązaniu do skierowanego do Pani Premier wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 21 lipca 2015 r. **w sprawie potrzeby przyspieszenia prac mających na celu uruchomienie ogólnokrajowego, całodobowego, bezpłatnego telefonu zaufania dla kobiet – ofiar przemocy ze względu na płeć i ofiar przemocy domowej**, uprzejmie informuję, że w odpowiedzi otrzymałem wyjaśnienia Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Stanowiska przedstawione przez ministrów nie są jednak satysfakcjonujące.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Pani Elżbieta Seredyn (pismo z dnia 12 sierpnia 2015 r., ozn.: DPS-X.5132.34.2015.IM), powtórzyła przekazane już uprzednio Rzecznikowi Praw Obywatelskich informacje o uwzględnieniu zadania utworzenia wnioskowanego telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i przemocą ze względu na płeć w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r., M.P. poz. 445; dalej: Program). Na ten cel w budżecie Programu przeznaczono kwotę 340 000 zł rocznie, jednak ma ona zostać wydatkowana dopiero od 2017 roku – łącznie 1 360 000 zł. Jednocześnie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej poinformowało, że w 2014 r. w Polsce funkcjonowały cztery ogólnopolskie telefony zaufania, w tym jeden prowadzony przez Komendę Główną Policji, a prowadzenie kolejnych trzech zostało zlecone Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Żadna z tych infolinii nie spełnia jednak wszystkich kryteriów, o których mowa w Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, Pan Cezary Cieślukowski (pismo z dnia 9 września 2015 r., ozn.: MD-P.073.37.2015), zaznaczył, że zgodnie z Programem utworzenie całodobowej, bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej zostało zlecone ministrowi do spraw

zdrowia przy wsparciu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA), jednakże środki na jej funkcjonowanie są przekazywane przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, odpowiedzialnego za koordynację Programu na szczeblu centralnym. **Uwagę Rzecznika Praw Obywatelskich zwraca przede wszystkim deklaracja gotowości PARPA do uruchomienia takiego telefonu – także w zakresie obsługi osób o szczególnych potrzebach, jak osoby głuche, czy migranci – już od 2016 roku. Jest to jednak w pełni warunkowane uprzednim uzyskaniem odpowiednich środków finansowych, co najmniej w kwocie 340 000 zł.**

Jako Rzecznik Praw Obywatelskich pragnę podkreślić, że organizacje pozarządowe zajmujące się udzielaniem pomocy, jak i same ofiary przemocy, w tym przemocy domowej, podnoszą, że obecnie dostępne rozwiązania – wbrew prezentowanemu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej stanowisku – nie są wystarczające. Za niezbędne uznaje się więc pilne uruchomienie całodobowej ogólnopolskiej linii telefonicznej, gdzie będzie można uzyskać odpowiednie informacje i wsparcie. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że dzięki wdrożeniu tego projektu możemy uzyskać efektywniejsze wykorzystanie dostępnych już środków działania, które obecnie nie są stosowane w odpowiednim zakresie, również ze względu na brak wystarczającej wiedzy o nich po stronie osób, którym są dedykowane. Pozwolę sobie również przypomnieć, że obowiązek ustanowienia ogólnokrajowego, całodobowego, bezpłatnego telefonu zaufania udzielającego porad w sprawie wszystkich form przemocy, z zachowaniem poufności lub anonimowości osób dzwoniących, wynika wprost z art. 24 ratyfikowanej przez Polskę Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 961).

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 i art. 17b pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648, z późn. zm.), **ponawiam apel o przyspieszenie uruchomienia infolinii dla kobiet – ofiar przemocy ze względu na płeć i ofiar przemocy domowej i o takie rozplanowanie środków budżetowych, żeby realizacja tego zadania nastąpiła w najwcześniejszym możliwym terminie, tj. już od początku 2016 roku.** Zwracam się więc o rozważenie możliwości podjęcia przez Radę Ministrów decyzji o przeznaczeniu dodatkowych środków na ten cel w 2016 r.

Podpis na oryginale

Załącznik 3.